Konstitutionsutskottets betänkande

1980/81:14

om godkännande av europeisk ramkonvention om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan (prop. 1980/81:77)

Propositionen

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en inom Europarådet utarbetad ramkonvention om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan. Konventionen undertecknades av Sverige och sju andra stater vid Europarådets kommunministerkonferens i Madrid den 21 maj 1980. I konventionen förbinder sig de avtalsslutande parterna att underlätta och främja samarbete över riksgränserna mellan lokala och regionala samhällsorgan. Enligt propositionen är avsikten att konventionens tillämpningsområde för svenskt vidkommande inte skall omfatta andra samhällsorgan än kommuner, landstingskommuner och kommunalförbund.

Motionen

I motion 1980/81:397 av Sune Johansson m. fl. (s) yrkas "att riksdagen beslutar i anslutning till prop. 1980/81:77 om godkännande av europeisk ramkonvention om samarbete över riksgränsen ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av överenskommelse även när det gäller regionala statliga organ." Enligt motionen är det olyckligt om enbart kommuner, landsting och kommunalförbund, som föreslås i propositionen, skulle omfattas av konventionen. Detta innebär en icke önskvärd begränsning av arbetsmöjligheterna när det gäller gränssamarbete kring närings-, sysselsättnings- och regionalpolitiken.

Nordiskt gränskommunalt samarbete

De nordiska kommunernas principiella rätt att samarbeta över riksgränserna har tidigare bekräftats genom en överenskommelse (SÖ 1978:1) mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om kommunalt samarbete över nordiska riksgränser. Överenskommelsen grundar sig på ett förslag som Nordiska ministerrådet har låtit utarbeta. Den undertecknades vid ett möte mellan de nordiska samarbetsministrarna i maj 1977. I propositionen 1977/78:44 hemställdes om riksdagens godkännande av överenskommelsen. Riksdagen biföll propositionen (KU 1977/78:15, rskr 1977/78:32). Den 9 mars 1978 beslöt regeringen att ratificera överenskommelsen.

Enligt den nordiska överenskommelsen erkänner varje fördragsslutande stat en rätt för kommunerna i det egna landet att samarbeta med kommuner i annat fördragsslutande land i den mån hinder inte föreligger enligt det egna landets bestämmelser om kommunernas befogenhet, organisation och verksamhet. I överenskommelsen nämns som exempel på verksamhetsområden där gränskommunalt samarbete kan förekomma kulturliv, miljövård, sjukvård, samfärdsel och turism. Konstitutionsutskottet betonade vid behandlingen av propositionen att avsikten inte var att utesluta gränsöverskridande kommunalt samarbete även på andra verksamhetsområden.

Utskottet

Enligt utskottet är det värdefullt att man även inom Europarådets ram fått till stånd en konvention om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan. Mellan de nordiska länderna föreligger sedan ett antal år en överenskommelse om gränskommunalt samarbete som grundar sig på ett förslag av Nordiska ministerrådet. Beträffande vad som anförs i motion 1980/81:397 vill utskottet framhålla att överenskommelser om ytterligare regionalt nordiskt gränssamarbete kan träffas mellan de nordiska länderna om behov härav skulle uppkomma i framtiden. Med hänvisning till det anförda avstyrks bifall till motionen.

Utskottet som inte har någon erinran mot propositionens förslag hemställer

att riksdagen

1. avslår motion 1980/81:397,
2. bifaller proposition 1980/81:77.

Stockholm den 3 februari 1981

På konstitutionsutskottets vägnar
BERTIL FISKESJÖ

Närvarande: Bertil Fiskesjö (c), Hilding Johansson (s), Olle Svensson (s), Yngve Nyquist (s), Sven-Erik Nordin (c)*, Wivi-Anne Cederqvist (s)*, Gunnar Biörck i Värmdö (m)*, Bengt Kindbom (c), Kerstin Nilsson (s), Sture Thun (s), Jan Prytz (m), Esse Petersson (fp)*, Allan Ekström (m)*, Åke Wictorsson (s) och Kerstin Sandborg (fp).

*Ej närvarande vid justeringen.

GOTAB 66400 Stockholm 1981